

Sisäministeriö

Lausuntopyyntönumeron diaarinumero: VN/7059/2024

www.lausuntopalvelu.fi

Luonnos hallituksen esitykseksi laiksi ulkomaalaislain muuttamisesta (pysyvä oleskelulupa)

Pääministeri Petteri Orpon hallitusohjelman mukaisesti ehdotetaan, että pysyvän oleskelun edellytyksiä tiukennetaan. Tavoitteena on kannustaa kotoutumiseen työnteen ja kielitaidon kautta sekä antaa näkymä tulevaisuudesta suomalaisessa yhteiskunnassa. Ammattiosaamisen kehittämisyhdistys AMKE ry tarkastelee esitystä ammatillisen koulutuksen näkökulmasta.

Pysyvän oleskeluluvan edellytykset

Hallituksen esitystä tulisi muuttaa siten, että ammattikorkeakoulututkinnot ja erikoisammattitutkinnot huomioidaan oleskeluluvista päätettäessä.

”Pysyvän oleskeluluvan voisi yhä saada neljän vuoden oleskelun jälkeen täyttämällä yhden kolmesta vaihtoehtoisesta lisäedellytyksestä. Nämä ovat 40 000 euron vuositulot, Suomessa tunnustettu ylempi korkeakoulututkinto tai jatkotutkinto yhdessä kahden vuoden työhistorian kanssa sekä erityisen hyvä suomen tai ruotsin kielen taito yhdessä kolmen vuoden työhistorian kanssa.”

Esitämme muutettavaksi seuraavaan muotoon:

Pysyvän oleskeluluvan voisi yhä saada neljän vuoden jälkeen täyttämällä yhden kolmesta vaihtoehtoisesta lisäedellytyksestä. Nämä ovat 40 000 euron vuositulot, Suomessa tunnustettu ylempi korkeakoulututkinto tai jatkotutkinto, ammattikorkeakoulututkinto tai suomalaista erikoisammattitutkintoa vastaava ammatillinen tutkinto yhdessä kahden vuoden työhistorian kanssa sekä erityisen hyvä suomen tai ruotsin kielen taito yhdessä kolmen vuoden työhistorian kanssa.

”Pysyvän oleskeluluvan voisi saada myös suorittamalla Suomessa ylemmän korkeakoulututkinnon, jatkotutkinnon tai yliopistossa alemman korkeakoulututkinnon. Tällöin oleskelulupaan ei liittyisi vaatimusta tietyn pituisesta oleskelusta, vaan se riippuisi siitä, kuinka nopeasti ulkomaalainen olisi suorittanut sanotun tutkinnon. Lisäksi vaadittaisiin vähintään kehittyvää suomen tai ruotsin kielen taitoa.”

Esitämme muutettavaksi seuraavaan muotoon:

Pysyvän oleskeluluvan voisi saada myös suorittamalla Suomessa ylemmän korkeakoulututkinnon, jatkotutkinnon tai yliopistossa alemman korkeakoulututkinnon, ammattikorkeakoulututkinnon tai erikoisammattitutkinnon. Tällöin oleskelulupaan ei liittyisi vaatimusta tietyn pituisesta oleskelusta. Luvan myöntämisen edellytyksenä on, että henkilö on työllistynyt Suomessa ja hänellä on toistaiseksi voimassaoleva työsuhde. Lisäksi vaadittaisiin suomen tai ruotsin kielen kehittyvää taitoa.

Perustelut

- elinkeinoelämän tarpeita ei tule sivuuttaa lakia säädettäessä; noin 50 prosenttia yritysten osaamistarpeista kohdistuu ammattiosaajiin
- oleskelulupaa hakevien tasavertainen kohtelu edellyttää sitä, että järjestelmä tunnistaa ammatillisen huippuosaamisen
- erikoisammattitutkinnon suorittaminen edellyttää laajaa työkokemusta alan vaativimmista tehtävistä ja perehtymistä Suomeen työympäristönä
- ammatillisella koulutuksella on pitovoimaa; tutkinnon suorittaneet jäävät Suomen työmarkkinoille

Rahoitus

Opetushallituksen arvion mukaan muutokset tarkoittaisivat kielitutkintojen osalta vuosittaisen 10.000 testattavan määrällä laskettuna kertaluonteisia kehittämiskustannuksia 4 194 000 €. Lisäksi Opetushallituksen 4.000 vuosittaiseen hakijaan perustuvan arvion mukaan tutkintojen tunnustamisjärjestelmän kapasiteetin kasvattaminen aiheuttaisi kertaluonteisia kehittämiskustannuksia 2 165 000 €.

Kulueriin on hallituksen esityksen mukaan varattu alle puolet arvioituista menoista. AMKE kantaa huolta siitä, miten kustannukset katetaan.

Ammattiosaamisen kehittämissyhdistys AMKE ry

Veli-Matti Lamppu
toimitusjohtaja

Peter Pahlman
asiantuntija

Lisätiedot: asiantuntija Peter Pahlman, 040 015 1324, peter.pahlman@amke.fi